

Dokumentation från Tjärö SE0410134 inom projektet LIFE RestoRED LIFE19/NAT/SE/000172

2025-02-28

Restaurering

Norra Tjärö

Större delen av Tjärös norra udde har betats kontinuerligt sedan lång tid tillbaka. Den västra remsan har dock varit bortstängslad sedan länge. Under vårvintern 2024 pågår både stängsling och restaurering för att området under kommande säsong ska kunna betas igen.

En faunadepå har skapats i en solig glänta som är skyddad från havets kalla vindar. Död ved finns sedan innan, men både björk och ek har tillskapats vid röjningsarbetet.

Före och efter åtgärd Norra Tjärö 2024

De stora ekarna växer i kanten av gräsytan som på senare år skötts med röjning.

Buskage och sly har röjts bort för att de mäktiga ekarna ska få utrymme. Bakom den stora eken till vänster har asp, björk och ene röjts och eldats. Gräsytan är en av öns mer artrika men har inte betats på flera decennier. Sommaren 2024 kommer djur åter hålla området öppet.

Kalven

Kalven är en halvö eller ö som skiljs från huvudön endast av en grävd kanal över vilken man tar sig över via en gångbro. Kalven betas av får. Trädskiktet består till huvudsak av medelålders ek som breder ut sig över ett uråldigt odlingslandskap. Grässvålen ändrar karaktär till mer lundvegetation än betesmark under träden. Längs vattnet är det strandäng. Ekar ska friställas för att kunna utvecklas till vidkroniga och gamla individer. Gräsmarkerna ska bitvis öppnas upp för att gynna hedfloran.

Under januari och februari 2025 har en större åtgärd genomförts på Kalven. Med motorsåg och skördare har medelåldriga ekar fällts för att glesa ur och ge plats. Gamla odlingslyckor har öppnats upp så att besökaren enklare kan uppleva det ålderdomliga landskapet. Död ved har lämnats i faunadepåer och förberedelser har gjorts för att skapa en ekoxekompost.

En pråm har använts för att köra iland ris och virke till Järnavik, som är närmaste hamn.

Före och efter åtgärd på Kalven

Bilder tas under 2025

Södra Tjärö

Historiskt har denna del av ön varit mycket öppen, men har långsamt vuxit igen. En flock om ca 15 kor betar här varje sommar och i takt med att området öppnas upp kan djuren lättare ta sig fram i hagen vilket gör att grässvålen förbättras. Det blir en positiv spiral där en skötselinsats snabbt förenklar områdets skötsel och förbättrar livsvillkoren för flera organismgrupper. Terrängen är kuperad. Mellan block och berg finns smala passager med gräsmark och äldre odlingsytor. Där som maskiner har möjlighet att ta sig fram har ekar friställts, både manuellt och med skördare. Virke och ris har sedan skeppats till Järnavik.

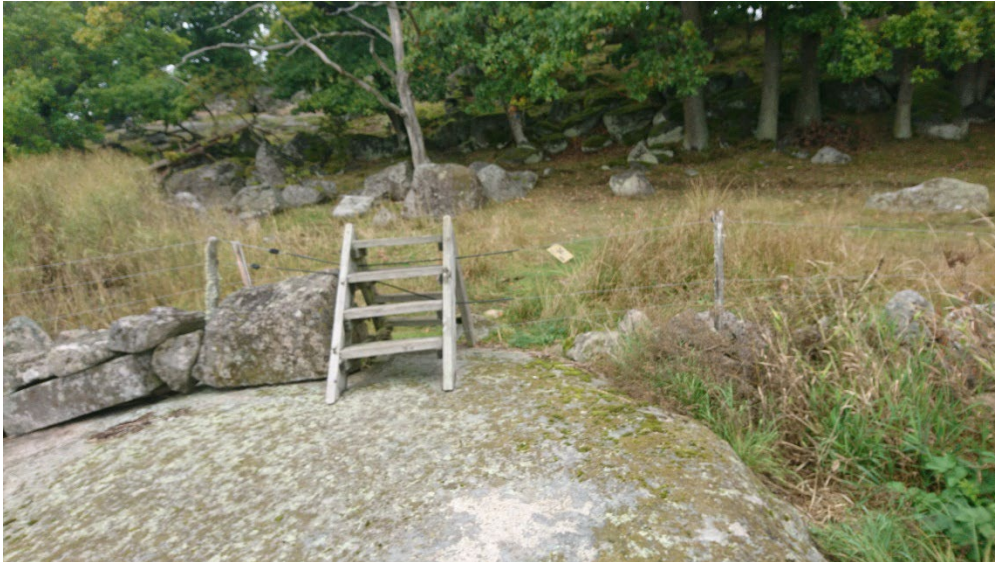

Före och efter åtgärd på södra Tjärö.

Bilder tas under 2025

Stängsling

Nytt stängsel på norra Tjärö

Elstängslet som delar av norra Tjärö i en betad och en obetad del ska tas bort. Det underlättare även framkomligheten för öns många besökare.

Gräsytan framför huset kommer att betas från sommaren 2024 då den hamnar inuti betesfållan.

Nytt stängsel på Kalven

Betesfållan vid Kalven börjar på huvudön. Djuren tar sig mellan via en bro över kanalen som delar öarna. Trägårdesgården har gjort sitt och ska ersättas av ett vanligt elstängsel.

Åtgärder för pollinatörer

Där marken är sandig och platsen solbelyst kommer sand att skrapas fram. Detta arbete återstår. Vid restaurering vid Kalven kommer flikiga bryn att skapas.

Åtgärder för att skapa död ved

I hela restaureringsområdet lämnas död ved. Särskilt ute på Kalven blir det ett betydande tillskott då 10 ekar fällts och både ris och virke lämnas.

Ett första litet steg i friställningen av träd ute på Kalven har påbörjats. Fällning av träd som skuggar gräsmarken har prioriterats för nedtagning. Grenar och ris lämnas i faunadepåer och veden i stammarna blir ett bra tillskott av död ved i området.

En ganska klen ek har fått ett ordentlig omgång med motorsågen. Här skapas död ved succesivt och väntas bli stående under lång tid framöver. I bakgrunden syns högstubbar skapade manuellt.

Både på Kalven och på södra Tjärö veteraniseras träd i samband med restaureringshuggningen. Hästgnag och ringbarkning samt skapande av högstubbar har gjorts.

Skyltar

En projektskyt har satts upp vid Korpaberget, norra Tjärö.

Tre temaskyltar har satts upp i området, två om ekmiljöer och en om död ved.

Foto på temaskyltar, tas 2025.

LIFE-programmet

Den här rapporten har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program.

Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt.

Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats : <https://ec.europa.eu/easme/en/life>